

تحلیل و گونه‌شناسی پلیس جامعه‌محور شهر خرم‌آباد با بهره‌گیری از تحلیل عاملی

محمدحسن جعفریان^۱، محمدرضا سلیمی سبحان^۲، جهانگیر حیدری^۳، منیر یاری^۴

تاریخ دریافت: ۹۴/۰۷/۰۸

تاریخ پذیرش: ۹۴/۰۹/۲۵

از صفحه ۱۲۷ تا ۱۵۲

بزه‌نامه جغرافیای انتظامی

سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴

چکیده

رویکرد پلیس جامعه‌محور در یکی دو دهه گذشته نه تنها به لحاظ نظری، بلکه به لحاظ تجربی نیز رشد قابل توجهی داشته است و به جرأت می‌توان گفت یکی از مهم‌ترین ملاک‌های اثربخش و کارایی پلیس جامعه‌محور توانایی آن در کاهش احساس ناامنی شهروندان است. به لحاظ نظری با توجه به اتخاذ رویکرد پایین به بالا و از طریق پلیس شناسایی و پیش‌گیری از وقوع جرم و توجه به دیدگاه‌های شهروندان، پلیس جامعه‌محور می‌تواند به افزایش احساس امنیت، پیش‌گیری و کاهش جرم کمک کند؛ بنابراین این پژوهش با هدف تحلیل چگونگی پلیس جامعه‌محور و گونه‌شناسی این نوع عملکرد پلیس در شهر خرم‌آباد به روش توصیفی^۱ تحلیلی انجام شده است و در تلاش برای پاسخ‌گویی به این سؤال است که گونه‌شناسی و اولویت‌بندی عملکرد پلیس جامعه‌محور در شهر خرم‌آباد باید چگونه باشد؟ ابزار پژوهش، پرسش‌نامه است که توسط ۳۸۷ تن از شهروندان شهر خرم‌آباد به روش خوشه‌ای تکمیل شد. یافته‌های پژوهش به کمک تحلیل عاملی در نرم‌افزار SPSS نشان داد که عوامل و گونه‌های پلیس جامعه‌محور در شهر خرم‌آباد به ترتیب؛ پلیس محله، پلیس علمی^۲ آموزشی، پلیس پیش‌گیرنده، مردم^۳ پلیس، پلیس اطلاع‌رسان و همیاران پلیس هستند.

کلید واژه‌ها: پلیس، پلیس جامعه‌محور، تحلیل عاملی، خرم‌آباد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

۱ - استادیار جغرافیا، دانشگاه علوم انتظامی.

۲ - استادیار جغرافیا، پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی و نویسنده مسئول salimi_geo@yahoo.com

۳ - دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه خوارزمی.

۴ - دانشجوی دکتری جغرافیا برنامه ریزی شهری دانشگاه پیام نور تهران.

مقدمه

یکی از مفاهیم با اهمیت، پیچیده و جدید در دنیای امروز و در بسیاری از مباحث سیاسی، اجتماعی و اقتصادی موضوع و مفهوم امنیت است (اخوان کاظمی، ۱۳۸۶: ۱۲). امنیت از نیازها و ضرورت‌های پایه‌ای فرد و جامعه تلقی می‌شود که فقدان یا اختلال در آن، پیامدها و بازتاب‌های نگران‌کننده و خطرناکی به دنبال دارد (ترابی و گودرزی، ۱۳۸۳: ۳۲). مفهوم امنیت در شهرها طی دهه‌های گذشته با رشد و توسعه شهرنشینی و گسترش کلان‌شهرها و پیچیده‌تر شدن روابط اجتماعی شهروندان در شهرها، از حالت اولیه و جنبه‌های فیزیکی محسوس خارج شده و ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی را دربر گرفته است؛ به طوری که امروزه امنیت در شهرها موضوعاتی را چون فقر، بیکاری، تورم یا کیفیت خدمات عمومی، جرم و جنایت، ناهنجاری اجتماعی و اعتیاد شامل می‌شود. رشد و گسترش ناامنی در شهرها با مطرح شدن پیچیدگی فناوری و تقسیم کار اجتماعی بیش از توسعه فیزیکی شهرها بوده و این امر احساس امنیت و آسایش و رفاه شهروندان را مورد تهدید جدی قرار داده است (موسوی، ۱۳۸۷: ۴۰)؛ بنابراین اهمیت امنیت و تحقق آن در جوامع مختلف، هر جامعه‌ای به فراخور امکانات و شرایط خود، نهادهایی را برای تأمین و تحقق کامل امنیت در جامعه ایجاد کرده است که هر یک وظایف خاصی را در این راستا بر عهده دارند و از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به سازمان انتظامی جوامع یعنی پلیس اشاره کرد. از آنجا که نیروی انتظامی تلاش‌های گوناگونی برای نیل به ارتقای سطح امنیت اجتماعی، طرح‌های گوناگونی را به اجرا می‌گذارد؛ بنابراین ضروری است تا به وسیله ابزارهای علمی و مطالعات دقیق، مورد بررسی قرار گیرد.

در گذشته به دلایل افزایش تقاضا بر عرضه و محدود بودن امکان اداره خدمات انتظامی، به خواسته و نیازهای انتظامی مردم رسیدگی به موقع و سریع صورت نمی‌گرفت و متقاضیان مجبور بودند خدمات مورد نیاز خود را با هر کیفیتی با تأمل یا دیرکرد، دریافت کنند. در واقع می‌توان گفت که امروزه کیفیت خدمات انتظامی شرط لازم احساس امنیت اجتماعی برای دستیابی به سطح مطلوب تحرک اجتماعی در جامعه است. از سوی دیگر، میزان آگاهی مردم از کیفیت و ضرورت خدمات انتظامی نیز افزایش یافته و با ارتقای کیفیت خدمات عمومی^۱ انتظامی و تلاش برای به دست آورد

سهم بیشتری از توسعه احساس امنیت از طریق ارائه کیفی و سریع خدمات و جلب رضایت مردم است. سنجش خدمات نیروی انتظامی از نظر شهروندان فرصتی است که پلیس می‌تواند برای جلب اعتماد و مشارکت مردم، از آن استفاده کند و پلیس جامعه‌محور را توسعه دهد. بدین جهت سازمان پلیس رضایت مردم را از مهم‌ترین شاخص‌های ارزیابی عملکرد خود قرار داده است و از طریق کسب رضایت و اعتماد مردم مشارکت آنها را در شناسایی مشکلات جامعه و اداره امور پلیسی جلب می‌کند.

بنابراین با توجه به پیچیدگی امنیت و موارد تهدیدکننده آن، ضرورت کنترل اجتماعی مبتنی بر روش‌ها و رویکردهای نوین و لزوم مبتنی ساختن کنش‌های امنیت‌ساز بر مشارکت‌های متقابل شهروند و پلیس در شهر خرم‌آباد نه تنها ضروری است، بلکه حیاتی نیز است. رویکرد جامعه‌محوری در صورتی به کارویژه حاکم بر برنامه‌ریزی‌های نیروهای پلیس شهر خرم‌آباد مبدل شود، مزایا و ضرورت‌هایی همچون فرایند پیش‌گیری از جرم، بازپروری، آموزش، همگرایی و وفاق ملی، توسعه امنیت اخلاقی و انضباط اجتماعی و در نهایت تعمیق احساس امنیت، روزبه‌روز در زندگی شهروندان ریشه‌دارتر می‌شود؛ بنابراین در این پژوهش عملکرد پلیس جامعه‌محور گونه‌شناسی و اولویت‌بندی خواهد شد، که مناسب با نیازهای شهروندان برای افزایش رضایت ایشان و افزایش امنیت و احساس امنیت جامعه‌محوری، عملکرد پلیس نمود پیدا کند؛ بنابراین این پژوهش در پی پاسخ‌گویی به این سؤال است که گونه‌شناسی و اولویت‌بندی عملکرد پلیس جامعه‌محور در شهر خرم‌آباد باید چگونه باشد؟

با توجه به مبحث پلیس جامعه‌محور لازم است به ادبیات پژوهش در این رابطه اشاره شود:

(ترویانوویچ^۱، ۱۳۸۳) در کتابی تحت عنوان پلیس جامعه‌محور به پیشینه این مبحث غنای درخور توجهی بخشیده است. کتاب پلیس جامعه‌محور مجموعه‌ای است از مقالات متعدد که به منظور تبیین مبانی علمی رویکرد پلیس جامعه‌محور گردآوری و ترجمه شده است. این کتاب از چهار فصل تشکیل یافته و هر کدام ۲ یا ۳ مقاله را شامل می‌شود. فصل اول درآمدی است بر «شناخت پلیس جامعه‌محور» فصل دوم به «توصیف ارکان اصلی رویکرد جامعه‌محور» اختصاص یافته است. فصل سوم «درباره مسئله

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)

آموزش و نگرش‌های تربیتی» به‌ویژه راه‌های آموزش و تربیت مأموران پلیس است. فصل چهارم این کتاب به مسئله اصلی، یعنی نقش مردم اختصاص یافته این که مردم چگونه می‌توانند با پلیس همکاری کنند.

(فلیسنر، ۱۳۸۳) در پژوهشی تحت عنوان «پیش‌گیری از وقوع جرم از طریق طراحی محیطی و اداره امور پلیسی جامعه‌گرا» نشان دادند که: مشارکت پلیس با اهالی محله‌ها می‌تواند شامل گماردن مأموران گشتی و همکاری با گروه‌های اجتماعی برای تقویت احساس امنیت در شهروندان، حل مشکلات آنها، پیش‌گیری از وقوع جرم و ترس از آن کمک کنند. ساکنان می‌توانند با کمک یکدیگر به بهبود وضعیت محیط و ممانعت از تبهکاری کمک کنند. دولت می‌تواند برای افزایش امنیت جامعه و منصرف کردن افراد از استفاده از مواد مخدر و سایر فعالیت‌های مجرمانه، از کدهای ساختمانی و نیروی بازرسی خود استفاده کند.

(سام آرا، ۱۳۸۸) در پژوهشی تحت عنوان «بررسی رابطه سلامت اجتماعی و امنیت اجتماعی با تأکید بر رهیافت پلیس جامعه‌محور» نشان داد که تحقق سلامت اجتماعی در بین افراد جامعه، تأمین امنیت اجتماعی به عنوان یک نیاز پایه‌ای بسیار مهم است و سلامت اجتماعی به دلیل تأکید بر جذب افراد در چارچوب‌های اجتماعی و پذیرش هنجارهای اجتماعی، منجر به توسعه و گسترش تأمین اجتماعی در جامعه می‌شود. امکان تحقق اهداف پلیس جامعه‌محور در جامعه‌ای با افراد با سلامت اجتماعی بالا به دلیل سهولت مشارکت اجتماعی و افزایش اعتماد اجتماعی، بیشتر است.

(قهرمانی و ابطحی، ۱۳۸۸) در پژوهشی تحت عنوان «طراحی الگوی مدیریت پلیس جامعه‌محور در جمهوری اسلامی ایران»، نشان دادند که عوامل برون سازمانی با رویکرد جامعه‌محور و عوامل درون سازمانی ارتباط مستقیم داشته و عوامل درون سازمانی با رویکرد پلیس جامعه‌محور رابطه معکوس را نشان می‌دهد.

(وروایی و بهربر، ۱۳۸۸) در پژوهشی با عنوان «اثر بخشی الگوهای پلیس سنتی و نوین در پیش‌گیری از جرم» نشان دادند که: اتخاذ رویکرد متمرکز جغرافیایی به منظور پیش‌گیری از وقوع جرم به افزایش اثربخشی اقدامات پلیسی در پیش‌گیری از وقوع جرم

می‌انجامند. همچنین تاکتیک‌های اداره امور پلیسی جامعه‌محور در کاهش احساس ناامنی مؤثرتر از الگوهای سنتی پلیس است؛ به‌طور کلی اثر بخشی چشمگیر و معنادار راهبرد اداره امور پلیسی نقاط جرم‌خیز در پیش‌گیری از وقوع جرم و بی‌نظمی است.

(تاجران، ۱۳۸۸) در پژوهشی با عنوان «بررسی تأثیر عملکرد پلیس بر احساس امنیت شهروندان تهرانی» به بررسی تأثیر عملکرد نیروی انتظامی در تولید و احساس امنیت شهروندان تهران پرداخت، نتایج نشان داد که توانمندی پلیس و فعالیت‌های اجتماعی پلیس با احساس امنیت شهروندان تهرانی رابطه معناداری دارد و هرچه پلیس از رفتار حرفه‌ای بیشتر بهره‌برد احساس امنیت شهروندان افزایش خواهد یافت.

(عبدی، ۱۳۸۸) در پژوهشی با عنوان «تأثیر عملکرد پلیس اجراییات در افزایش احساس امنیت شهروندان مراجعه‌کننده به بوستان‌های تهران» به بررسی تأثیر عملکرد پلیس اجراییات در افزایش احساس امنیت شهروندان مراجعه‌کننده به بوستان‌های تهران پرداختند. نتایج نشان داد که بین اقدامات پلیس اجراییات در سطح بوستان‌ها و احساس امنیت شهروندان رابطه معناداری وجود دارد.

(پورموزن، ۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه نقش اجتماعی پلیس و احساس امنیت خانواده مطالعه موردی: شمال تهران» به بررسی نقش اجتماعی پلیس و احساس امنیت خانواده‌ها پرداخت. نتایج نشان داد که بین نقش اجتماعی پلیس و احساس امنیت خانواده همبستگی معناداری وجود دارد.

(علی نژاد، ۱۳۸۹) در پژوهش با عنوان «سرمایه اجتماعی و پیوند آن با پلیس جامعه‌محور» نشان داد: جامعه‌محوری و سرمایه اجتماعی هر دو به عنوان مکانیزم‌هایی عمل می‌کنند که استعدادها و نهمفته در ذات جامعه را برای انسجام، وحدت اجتماعی و تحکیم پایه‌های کنترلی به کار می‌گیرند.

(وفادار، ۱۳۹۰)، در پژوهشی با عنوان «توسعه سازمانی ناجا راهبردی برای تحقق پلیس جامعه‌گرا» نشان داد که، استفاده از تکنیک‌های هر سه بعد توسعه سازمانی در سیر طبیعی تبدیل پلیس سنتی به پلیس جامعه‌محور مؤثر هستند و اثرگذاری بعد رفتاری به عنوان مکمل ابعاد وظیفه‌ای و سازمانی نقش ویژه‌ای در تحقق اهداف پلیس جامعه‌گرا دارد.

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)

(موریس چالوم^۱ و همکاران، ۱۳۹۰) در طرحی با عنوان «نقش پلیس در امنیت شهری و زمامداری بهینه»، به بررسی انواع پلیس جامعه‌محور، مسئله‌محور و... و نقش آنها در افزایش امنیت شهری و زمامداری مشارکت پایه پرداخته‌اند. در این راستا پلیس چند کشور نیز مورد مقایسه قرار گرفته‌اند. این مطالعه، کاری مشترک از مرکز زیستگاه انسانی سازمان ملل متحد و مرکز بین‌المللی پیش‌گیری از جرم است. این نوشتار برای مقامات ملی و محلی، پلیس و سازمان‌های مدنی که در توسعه امنیت شهری در سطح محلی، سهمیم هستند، تهیه شده است. نیز چالش‌های مربوط به ناامنی را که پلیس و مدیران شهری با آن روبه‌رو هستند، نمایان و پاسخ‌های پلیس به این چالش‌ها را بر اساس تجربیات نو در کشورهای مختلف، ارائه و تحلیل کرده است.

(روئه^۲، ۲۰۰۵) به مطالعه از ۱۲ شهر در ایالات متحده پرداخت و به این نتیجه رسید که در صورتی که کیفیت زندگی در اجتماع بهبود یابد، میزان رضایتمندی شهروندان از اجتماع افزایش یافته و نگرانی آنها در خصوص مشکلات اجتماع کاهش می‌یابد. پلیس جامعه‌محور منجر به بهبود شرایط زندگی اجتماع شده و با افزایش رضایتمندی ساکنان از کیفیت زندگی، همسایه‌ها ترس و نگرانی کمتری از ناامنی خواهند داشت.

(آدامز^۳، ۲۰۰۵)، در مطالعه پنج شهر کوچک در کالیفرنیا شمالی دریافتند که شهروندانی که آگاهی بیشتری از اجرای برنامه‌های «پلیس جامعه‌محور» داشتند در مقایسه با آنهایی که آگاهی کمتری از این برنامه‌ها داشتند، نگرش مثبتی به فعالیت‌های پلیس داشته، در بیشتر برنامه‌های محافظ از خود شرکت کرده و ترس کمتری از جرم احساس یکپارچی بیشتری با اجتماع داشتند.

تفاوت این پژوهش با پژوهش‌های پیشین در این است که عوامل عملکرد پلیس جامعه‌محور از ادبیات پژوهش گردآوری شده است و این عوامل به‌عنوان پرسش‌نامه در دست شهروندان قرار گرفته است، بدین ترتیب عواملی که بیشترین اثر را در امنیت و احساس امنیت شهروندان به‌عنوان پلیس جامعه‌محور دارد با کمک تحلیل عاملی در

- Maurice Chalom
- Roh
- Adams

محیط spss شناسایی شدند و این اولویت و عوامل می‌تواند مبنای کار پلیس شهر خرم‌آباد قرار بگیرد.

مبانی نظری پژوهش

اصطلاح پلیس جامعه‌محور در دهه ۱۹۸۰ مطرح شد که مشخصه آن تغییر جهت از الگوهای سنتی کنترل اجتماعی به سمت جامعه‌محوری است که با احیای گشت پیاده، پلیس محلی و بازگشت به محله مشخص می‌شود. از نظر فریدمن پلیس جامعه‌محور عبارتست از راهبرد و خط مشی انتظامی که با هدف دستیابی به کنترل مؤثر و کارآمد جرائم، کاهش ترس از جنایات، توسعه کیفیت زندگی، گسترش خدمات پلیسی و مشروعیت کار پلیس از طریق تکیه بر منابع جامعه، در صدد تغییر شرایط جرم‌خیز هستند. این امر مستلزم و چگونگی عملیاتی شدن این تئوری را به خود اختصاص داده است (قهرمانی و ابطحی، ۱۳۸۹: ۶۴). پلیس جامعه‌محور یعنی، شیوه‌های مدیریتی و طرح‌های سازمانی که روش‌های مؤثر حل مشکل و مشارکت با مردم را برای شناسایی و رفع علل جرم، بی‌نظمی و سایر مشکلات اجتماعی ارتقاء می‌دهد (بیات و همکاران، ۱۳۸۷: ۱۵۰). پلیس جامعه‌محور چیزی بیشتر از چنین نیروهای پلیس در خیابان‌ها، اعزام گشت پیاده یا پلیس محله است، بلکه پلیس جامعه‌محور یک مکتب جامع فکری، روش مدیریتی و راهبرد سازمانی است. در این شیوه معیار عملکرد پلیس فقط تعداد دستگیری‌ها، سرعت پاسخ‌گویی به تماس‌های مردمی و تعداد تبرئه پلیس از اتهام خلاصه نمی‌شود، بلکه میزان مشارکت شهروندان در امور، کاهش احساس ترس از وقوع جرائم، پیشبرد کیفیت زندگی و یافتن راه حل برای مشکلات مزمن اجتماع را شامل می‌شود (میس و اورتمایر^۱، ۱۳۸۵: ۴۰۶-۴۰۵). پلیس جامعه‌محور به معنای یک تغییر کوچک فنی در اداره امور پلیسی نیست، بلکه نوعی تغییر در الگوی فکری شیوه عمل پلیس است. این بنیادی‌ترین تغییر در نظام سازمانی پلیس است. ممکن است جامعه‌گرایی پلیس را نتوان به عنوان پیش‌گیری از جرم و ترس از جرم در جامعه تلقی کرد؛ ولی اداره امور پلیسی از طریق جامعه‌محوری، فلسفه جدیدی در اداره امور پلیسی مبتنی بر این مفهوم که مأموران پلیس و شهروندان به شیوه‌های خلاق با یکدیگر تعامل

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)

و همکاری داشته باشند این نوع تعامل پلیس و شهروندان، زمینه‌های حل مشکلات و مسائل جامعه معاصر را در خصوص جرایم، ترس از جرم، بی‌نظمی اجتماعی و فیزیکی و انحطاط محله‌ها یاری می‌کند (میلر و هس^۱، ۱۳۸۲: ۵۱).

جامعه، خواهان بازدارنده بودن پلیس است، شهروندان می‌خواهند که پلیس علاوه بر بازداشت مجرمان پس از وقوع جرم، برای جلوگیری از وقوع جرم هم تلاش کنند. در دوره جامعه‌گرایی، پلیس در پی برقراری مجدد یک رابطه نزدیک با جامعه بود. ابداع این نظریه بیشتر به رابرت ترویانویچ تعلق دارد. در ۲۵ سال آخر قرن بیستم بسیاری از کارگزاران پلیس به این نتیجه رسیدند که انجام امور پلیس به شیوه واکنشی و سنتی (حتی در شکل حرفه‌ای آن) برای مهار جرم کاهش ترس ناشی از آن سازوکار مناسبی نیست. بعد از آنکه پلیس به این باور دست یافت که حمایت و تشریک مساعی برای پیش‌گیری و مهار جرایم و بی‌نظمی‌ها، ضروری است، پلیس جامعه‌محور به‌عنوان جایگزین ماندگار پلیس سنتی، قدم به عرصه وجود گذاشت (قه‌رمانی و ابطحی، ۱۳۸۸: ۶۱). در دهه ۱۹۸۰، بسیاری از ادارات پلیس، شروع به تجربه افزایش مشارکت جامعه در «مبارزه با جرم و جنایت» کردند. هم‌چنین در طول این دهه، در بسیاری از ادارات پلیس، علاوه بر توجه به رویکرد مسئله‌محوری، پیش‌گیری از وقوع جرم جایگزین مبارزه با جرم شد. در کانون اغلب نگرش‌های این دوره، بازگشت به فکر قدیمی مسئولیت جامعه برای حفظ رفاه و سعادت اجتماعی قرار دارد (لشنی پارسا، ۱۳۸۷: ۶۴). یافته‌هایی از تحقیقات در حوزه علوم پلیسی حاکی از آن است که پلیس جامعه‌محور فرآیند است، محصول نیست و سه عنصر اساسی دارد: مشارکت شهروندان، حل مشکل و تمرکززدایی. این سه بعد با یکدیگر ارتباط تنگاتنگ دارند و اداره‌هایی که یک یا دو مورد از عناصر مزبور را ندارند برنامه‌چندان کارآمدی نخواهند داشت (قه‌رمانی و ابطحی، ۱۳۸۸: ۷۳).

جدول شماره (۱): مقایسه سه دوره اداره امور پلیسی

ابعاد مقایسه	دوره سیاسی از ۱۸۴۰ تا ۱۹۳۰	دوره اصلاحات از ۱۹۳۰ تا ۱۹۸۰	دوره جامعه‌محوری از ۱۹۸۰ تا کنون
اختیارات	سیاست و قانون	قانون و حرفه‌گرایی	حمایت جامعه، قانون و حرفه‌گرایی
عملکرد	خدمات گسترده اجتماعی	کنترل جرایم	ارائه گسترده خدمات
طرح سازمانی	غیرمتمرکز	متمرکز، کلاسیک	غیرمتمرکز، گروه کار، ماتریسی
رابطه با جامعه	صمیمی	حرفه ای، از راه دور	صمیمی
راهکنش و فناوری	گشت پیاده	گشت پیش‌گیری، پاسخ سریع	گشت پیاده، مسئله‌یابی، روابط عمومی
پیامد	رضایت شهروندان، رضایت سیاسی	کنترل جرایم	بهبود کیفیت زندگی و رضایت شهروندان

(هس و میلر، ۱۳۸۲: ۴۵)

یکی از تأثیرات مثبت سطوح بالای قابلیت جمعی و رضایت خاطر کلی، کاهش نگرانی شهروندان در قبال جرم و جنایت و احتمال قربانی شدن آنهاست (فرگوسن^۱، ۲۰۰۷: ۳۲۳).

ابعاد و مؤلفه‌های عمده «پلیس جامعه‌محور»

در کنار این موضوع که تعریف واضح و شفاف از «پلیس جامعه‌محور» وجود ندارد چالش عمده دیگری نیز بین محققان وجود دارد: اینکه آیا «پلیس جامعه‌محور» صرفاً نوعی فلسفه است یا نه، دارای وجه عینی به صورت برخی تاکتیک‌های مشخص است؟ آیا پلیس جامعه‌محور صرفاً به برخی راهکنش‌ها و اعمال، قابل تقلیل است؟ یا خیر، دارای پشتوانه‌های نظری و فلسفی محکمی است و... .

(روهه، ۲۰۰۱) سه سطح را برای پلیس جامعه‌محور تشخیص داده است: سطح فلسفی، سطح برنامه‌ای و در نهایت سطح فعالیت. از نظر (گینگرچ و چو، ۲۰۰۶) مؤلفه‌ها و ابعاد پلیس جامعه‌محور عبارتند از:

- پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)
- ۱- پلیس جامعه‌محور، نوعی ایدئولوژی است و چهارچوبی را شکل می‌دهد که اساس فعالیت‌های پلیس و سمت و سوی آن را نشان می‌دهد؛
 - ۲- پلیس جامعه‌محور، مجموعه‌ای است بس گسترده از راهبردها، برنامه‌ها و تاکتیک‌های پیش‌گیری از جرم؛
 - ۳- پلیس جامعه‌محور، فلسفه خدمتی است که خود را در نگرش‌ها و رفتارهای افسران پلیس نشان می‌دهد؛
 - ۴- پلیس جامعه‌محور نوعی راهبرد اصلاحی است که هدف آن پاسخ‌گو کردن پلیس در برابر انتظارات و خواسته‌های اجتماع است. یکی از جامع‌ترین تعاریف پلیس اجتماع با توجه به ابعاد و مؤلفه‌های آن، تعریف (گوردنر، ۱۹۹۸) است. وی با الهام از (مانینگ، ۱۹۸۴) چهار مؤلفه برای پلیس جامعه‌محور در نظر می‌گیرد که در زیر هر یک از آنها به طور مختصر توضیح داده می‌شود.

جدول شماره (۲): مؤلفه‌های پلیس جامعه‌محور، (همتی، ۱۳۸۶: ۱۴۰-۱۳۸).

مؤلفه‌ها	شرح مختصر
مؤلفه فلسفی	بسیاری از هواداران این رویکرد جدید بر آن تأکید دارند که پلیس جامعه‌محور فلسفه جدیدی در امر پلیسی کردن است و حتی می‌توان از آن به عنوان نوعی رویکرد شیفت نسبت به مدل پلیس حرفه‌ای در نظر گرفت نه به عنوان برنامه‌ای خاص یا فعالیتی مشخص. فلسفه پلیس جامعه‌محور، توجه به خواسته‌ها و جهت‌گیری‌های مشتریان یا همان نحوه تخصیص منابع و نحوه آموزش نیروها و کارکنان مربوطه است.
مؤلفه راهبردی	مؤلفه راهبردی پلیس جامعه‌محور شامل تدابیر عملیاتی عمده‌ای است که فلسفه پلیس جامعه‌محور را به عمل تبدیل می‌کند. سه عنصر مهم مؤلفه راهبردی عبارتند از: فعالیت‌های جهت‌دهی مجدد در راستای اجرای فعالیت‌ها و عملکردهای سنتی به شیوه بسیار اثربخش و کارا، تقدم پیش‌گیری بر مقابله و همچنین تمرکز بر محدوده‌های جغرافیایی معین برای ایجاد پیوندهای قوی بین افسران و همسایگان به منظور افزایش شناخت دو طرفه، مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی (همان، ۱۳۹).
مؤلفه تاکتیکی	بعد تاکتیکی پلیس جامعه‌محور در نهایت ایده‌ها، فلسفه و راهبردها را به برنامه‌ها، تاکتیک‌ها و رفتارها تبدیل می‌کند. این امر تأکیدی بر این نکته است که پلیس جامعه‌محور صرفاً یک تغییر نام نیست.
مؤلفه سازمانی	سه عنصر مهم مؤلفه سازمانی پلیس جامعه‌محور عبارت است از: اول ایجاد ساختار مناسبی که با اهداف مشخص و فلسفه و اخلاقیت و نوآوری مورد نیاز پلیس جامعه‌محور سازگار باشد، دوم مدیریتی که بیشتر بر فرهنگ سازمانی و ارزش‌ها تأکید دارد تا قواعد رسمی و سوم اصول نوشتاری و اطلاعاتی که با توجه به تأکید پلیس جامعه‌محور بر کیفیت، حوزه جغرافیایی مشخص و برای حل مسئله ضروری است (همان، ۱۴۰).

پلیس جامعه‌محور در عرصه عمل

در استرالیا مراقبت از محله نشان‌دهنده واضح‌ترین و قابل توجه‌ترین تلاش بر عهده گرفته شده توسط پلیس است تا جلوگیری از جرم وابسته به جامعه را توسعه دهد. باید با صراحت گزارش کرد، هر جایی که مراقبت از محله در استرالیا امتحان شده است، به هدف معین خود یعنی پایین آوردن وقوع سرقت نایل شده است. در مورد ایالات متحده میزان شکستن و داخل رفتن، در حدود ۳۰ درصد و میزان جرم به طور معمول حدود ۱۸ درصد پایین آمده است (بیلی، ۱۹۸۶: ۸). باید با هدف معین خود یعنی پایین آوردن سرقت، نایل شده است. بر خلاف ژاپن و ایالات متحده، مراقبت از محله در استرالیا به عنوان تخته پرش به منظور توسعه گشت‌های غیرنظامی جلوگیری از جرم به کار رفته است (وروایی، ۱۳۸۴: ۸-۷).

نتایج تحقیقات و بررسی‌ها نشان می‌دهند که خاستگاه اصلی نظریه و رویکرد پلیس جامعه‌محور در آمریکا بوده است و بیشترین تحقیقات و مطالعات در فرآیند و چگونگی عملیاتی شدن این تئوری را به خود اختصاص داده است. صرف نظر از اینکه پلیس جامعه‌محور را با دیدگاه فلسفی یا به عنوان یک راهبرد برای اصلاح امور پلیسی در نظر بگیریم، نتایج تحقیقات در جهان به‌ویژه در سطح گسترده و متعهد در آمریکا پیش فرض‌های پلیس جامعه را مورد تأیید قرار داده است؛ بنابراین نظریه فوق به‌وسیله تجربیات و آزمون‌های مختلف مورد پشتیبانی مناسب قرار گرفته است. همان‌طوری که اشاره شد تحقیقات گسترده‌ای طی ۲۵ سال در آمریکا در خصوص تبیین مفهوم و عملیاتی شده پلیس جامعه‌محور پژوهشگران دانشگاهی و هم به وسیله محققین پلیس انجام گرفته که سهم قابل توجهی در توسعه ادبیات مکتوب در این عرصه را ایفا کرده است. به هر حال پلیس جامعه‌محور، فلسفه‌ای است که در کشور آمریکا (ایلت فلوریدا) با موفقیت کامل به اجرا در آمده است. تحقیقات نشان می‌دهند که نهادها و مؤسسات دولتی و پلیس و مجری قانون با معرفی پلیس جامعه‌محور از مزایای بسیاری برخوردار شده‌اند (قهرمانی و ابطحی، ۱۳۸۸: ۶۵). در ایالات متحده پلیس جامعه‌محور به عنوان انقلابی غیرجنجالی در جست‌وجوی به رسمیت شناساندن خود بود و این نهضت پلیس جامعه‌محور در دهه ۱۹۹۰ بلوغ یافته است، که البته رایج‌ترین چالش‌هایی که بر سر راه

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)

آن وجود داشته است، محدودیت منابع و تغییر فرهنگ سازمانی بوده است (مستروفسکی^۱، ۲۰۰۷: ۲۳۳-۲۳۲)؛ در حالی که پلیس جامعه‌محور را انقلابی غیرجنگالی خوانده‌اند، اتخاذ روش‌های آن بسیار جنگالی بوده است. رابرات و بونی این انقلاب را با حمایت توده‌های انبوه مردم همراه انگاشته‌اند. محققان با مطالعاتی که در خصوص پلیس جامعه‌محور انجام داده‌اند مهر تاییدی بر این حمایت عمومی زده‌اند. آنان نقش واسطه‌ها و دلالتان در مبادلات عمومی و مباحث خصوصی راجع به اجرای برنامه و سیاست‌های حاکم بر این ایده را ایفا کرده‌اند (وانگ^۲، ۲۰۰۲: ۲). پلیس جامعه‌محور در آمریکا به الگوی جدید این تخصص تبدیل شده است. این الگو که هم بلندپروازانه و هم مبهم است، تعهد می‌کند که از طریق پرداختن به مشکلات اصلی جامعه و بهبود بخشیدن به شرایط زندگی همسایگان، رابطه بین پلیس و مردم را به‌طور جدی تغییر دهد. یک علت محبوبیت آن این است که پلیس جامعه‌محور مفهومی انعطاف‌پذیر است و مفاهیم متفاوتی برای مردم دارد (همان، ۱۲). آغاز امور پلیس جامعه‌محور در شیکاگو نشان‌دهنده برخی راه‌ها برای مشارکت شهروندان است و از زمان شروع آن، مشارکت شهروندان به عنوان یکی از مهم‌ترین موفقیت‌ها تلقی شده است (قهرمانی و ابطحی، ۱۳۸۸: ۶۵).

جیسلو و پارسون پلیس جامعه‌محور را طرح خوبی می‌دانستند که هم برای جامعه و هم برای پلیس مثمر ثمر است. نویسندگان هم‌چنین دریافتند که پلیس جامعه‌محور به سمت بستری بزرگ برای حفظ صلح جامعه سوق یافت (برایانت^۳، ۲۰۰۷: ۳۴). در تحلیل کاهش جرم در آمریکا در سال ۱۹۹۰، نشان داده شد که در طی این دوره کاهش جرم در آمریکا به خاطر عوامل زیاده بوده است، از جمله مشارکت جدید پلیس و جامعه (همان، ۳۶-۳۷).

در اوتاوا پایتخت کانادا، شورای پیش‌گیری از جرم این شهر برای مبارزه با مسائل جنایی خاص، اقدام به تشکیل پنج نیروی ویژه داوطلب کرده است، یکی از نیروهای ویژه وظیفه دارد که میزان ارتکاب جرم را در بلوک‌های مسکونی بلند مرتبه استیجاری کاهش دهد (وروایی، ۱۳۸۴: ۱۳۶). در سنگاپور پاسگاه‌های پلیس در همسایگی به

- Mastrofski
- Wong
- Bryant

عنوان یک الگوی پلیس تحت عنوان پلیس جامعه‌محور پذیرفته شده است (وانگ، ۲۰۰۰: ۴). امروزه آمار جرایم در سنگاپور راهبرد گشت‌زنی پلیس که به واحدهای موتورسپرده شده بود جای خود را به گشت‌زنی پیاده و در کنار مردم تبدیل کردند احساس می‌شد که پلیس می‌تواند حس حضور و دیده شدن را در مردم ایجاد کند و بدین ترتیب آمار جرایم کمتر شد (همان، ۱۲۷-۱۲۶).

سیستم کوبان، امنیت و آرامش را به زندگی در محله‌ها هدیه می‌کند. سیستم مزبور که به با کیفیت بالا اجرا می‌شود، مرکب است از تعداد به نسبت اندکی از مأموران پلیس، شهروندان بیشتر با کیوسک‌های پلیس محلات و پاسگاه‌ها تماس می‌گیرند تا با دیگر اماکن و دواير پلیس، وجود این پاسگاه‌ها و پلیس‌ها احساس امنیت بیشتری به مردم می‌دهد. مأمورین پلیس کوبان همواره در منظر و مریی بوده و اهالی محل اغلب با آنها مشورت می‌کنند و پلیس با دقت و حوصله به درخواست‌های شهروندان پاسخ می‌دهند. سیستم کوبان شهرت جهانی دارد. سنگاپور هم اکنون سیستم مزبور را اقتباس کرده و دیگر کشورهای دنیا هم به زودی از این شیوه و سیستم پیروی خواهند کرد (وروایی، ۱۳۸۴: ۱۲۵-۱۲).

روش پژوهش

پژوهش حاضر بر مبنای هدف، از نوع تحقیقات کاربردی و بر اساس ماهیت و روش توصیفی - تحلیلی است. داده‌های پژوهش با استفاده از مطالعه کتابخانه‌ای و مصاحبه جمع‌آوری شده و در قالب پرسش‌نامه به‌عنوان ابزار پژوهش در دسترس شهروندان قرار گرفته است. ابزار پژوهش پرسش‌نامه است، در خصوص قابلیت اعتماد پرسش‌نامه، از آلفای کرونباخ استفاده شده است، که ضریب آن $0/85$ است که قابل قبول است. جامعه آماری شهروندان شهر خرم‌آباد بالای ۱۵ سال هستند و حجم^۱ نمونه ۳۸۷ پاسخ‌گو است. روش نمونه‌گیری به صورت خوشه‌ای برای انتخاب محلات به کار برده شده است و در درون محلات به صورت در دسترس پرسش‌نامه‌ها توزیع شدند. پرسش‌نامه محقق ساخته دارای ۲۵ گویه است (جدول شماره سه). این ۲۵ گویه برای شاخص‌بندی و

۱ - در تحقیق توصیفی زمینه یاب و پیمایشی حداقل حجم نمونه ۱۰۰ نفر است (حافظ نیا، ۱۳۹۱: ۱۶۵).

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)

اولویت‌بندی پلیس جامعه‌محور طراحی شده‌اند که عملکرد پلیس جامعه‌محور را نشان می‌دهد و برای پاسخ‌گویی به سؤال پژوهش (گونه‌شناسی و اولویت‌بندی عملکرد پلیس جامعه‌محور در شهر خرم‌آباد باید چگونه باشد؟)، از تحلیل عاملی استفاده خواهد شد.

یافته‌های پژوهش

در این بخش برای پاسخ‌گویی به سؤال پژوهش از تحلیل عاملی بهره گرفته شده است. (گونه‌شناسی و اولویت‌بندی پلیس جامعه‌محور در شهر خرم‌آباد چگونه است؟)

در انجام تحلیل عاملی، ابتدا باید از این مسئله اطمینان حاصل شود که می‌توان داده‌های موجود را برای تحلیل مورد استفاده قرار داد. به عبارت دیگر، آیا تعداد داده‌ها مورد نظر برای تحلیل عاملی مناسب هستند یا خیر؟ بدین منظور از شاخص KMO و آزمون بارتلت استفاده می‌شود.

نتیجه شامل پنج خروجی است، خروجی اول (جدول شماره سه) به ترتیب شاخص KMO، مقدار آماری آزمون بارتلت، درجه آزادی و سطح معناداری آزمون را نشان می‌دهد. از آنجایی که مقدار شاخص KMO برابر ۰/۸۷۴ است (نزدیک به یک) تعداد نمونه برای تحلیل عاملی کافی است، همچنین سطح معناداری آزمون بارتلت، کوچکتر از ۰/۰۱ نشان می‌دهد تحلیل عاملی برای شناسایی مدل عاملی مناسب است.

جدول شماره (۳): شاخص KMO و بارتلت تحلیل عوامل پلیس جامعه‌محور.

آزمون کامو و بالتروز		
اندازه‌گیری آمار Olkin-Kaiser-Meyer و کیفیت نمونه	۰/۸۷۴	
آزمون بارتلت کرویت	۲۳۱	۱۹۴۹/۹۴۱
سطح معنی‌دار	۰/۰۰۰	

خروجی دوم، جدول شماره چهار، به ترتیب اشتراک اولیه و اشتراک استخراجی را نشان می‌دهد. به دلیل این که ستون اشتراک‌ها را قبل از استخراج عامل (عامل‌ها) بیان می‌کند، تمامی اشتراک‌های اولیه برابر ۱ است. هر چه مقادیر اشتراک استخراجی بزرگ‌تر باشد، عامل‌های استخراج شده، متغیرها را بهتر نشان می‌دهند در این پژوهش

متغیرهای ۸، ۱۹ و ۲۱ به دلیل پایین بودن مقادیر اشتراک استخراجیشان حذف شدند و متغیرهای ۱۳، ۹، ۱۸ و ۲۴ به علت نزدیک بودن به ۰/۵ حذف نشدند.

جدول شماره (۴): به ترتیب اشتراک اولیه و اشتراک استخراجی.

اشتراکات		متغیرهای پلیس جامعه‌محور
Extraction	Initial	
۰/۶۸۷	۱/۰۰۰	اطلاع‌رسانی به موقع وقایع و حوادث مهم جنایی از طرف پلیس
۰/۶۱۰	۱/۰۰۰	ارائه آخرین اخبار اطلاعات انتظامی و اجتماعی مورد نیاز جامعه با راه‌اندازی سایت
۰/۶۵۵	۱/۰۰۰	تولید و نمایش فیلم‌ها و انیمیشن‌های پلیسی
۰/۵۵۷	۱/۰۰۰	برگزاری نمایشگاه‌های عمومی و خصوصی برای آگاه‌سازی و تعامل با جامعه
۰/۶۴۶	۱/۰۰۰	آموزش‌های مورد نیاز در خصوص پیش‌گیری اجتماعی رفتارهای پر خطر در حفاظت از...
۰/۵۶۵	۱/۰۰۰	برگزاری همایش و نشست‌های علمی پلیس با نخبگان و مراکز دانشگاهی
۰/۵۹۵	۱/۰۰۰	آگاه‌سازی عمومی و تبلیغات رسانه‌ای پلیس درباره آمار جرم و پیش‌گیری از جرم
۰/۵۷۸	۱/۰۰۰	رسیدگی پلیس به گزارش در مورد اتومبیل فرسوده و رها شده در گوشه خیابان، چراغ‌های شکسته خیابان، پرده زدن در خیابان، خراب‌کاری و تندی‌گری
۰/۵۸۸	۱/۰۰۰	استفاده پلیس از راهبردهای آموزش و آگاه‌سازی عمومی برای رواج فرهنگ قانون‌مداری و انعطاف در عین احترام به هویت‌های فرهنگی
۰/۶۲۹	۱/۰۰۰	اطلاع‌رسانی پلیس در مورد شیوه‌های اجتناب از بزه‌دیدگی
۰/۵۵۳	۱/۰۰۰	ارجاع افراد و خانواده‌های در معرض خطر به نهادهای مناسب مانند مسکن، ترک اعتیاد...
۰/۵۲۰	۱/۰۰۰	ایجاد بخش حمایت از خانواده در پلیس با هدف بهبود ارائه خدمات به قربانیان و خشونت‌ها...
۰/۵۸۹	۱/۰۰۰	همکاری پلیس و مددکار اجتماعی
۰/۴۴۵	۱/۰۰۰	فراهم آوردن فرصت لازم برای مشارکت عموم مردم در تعیین اولویت‌های کاری پلیس
۰/۵۸۹	۱/۰۰۰	تشکیل واحد مردم ^۳ پلیس و فعال شدن این واحد در پیش‌گیری از جرم
۰/۵۰۴	۱/۰۰۰	توجه پلیس به ریشه‌های جرم و عوامل محیطی مساعدکننده ارتکاب جرم
۰/۵۷۱	۱/۰۰۰	به‌کارگیری اقشار و گروه‌های مردمی برای حفظ نظم و امنیت مانند نگهبان محله، پارکبان
۰/۶۷۳	۱/۰۰۰	مصاحبه مطبوعاتی و رسانه‌ای فرماندهان پلیس
۰/۴۷۰	۱/۰۰۰	نظرسنجی از مردم در خصوص عملکرد پلیس
۰/۴۹۶	۱/۰۰۰	حضور مشهود پلیس در جامعه و محلات
۰/۵۶۵	۱/۰۰۰	تأکید جدی بر یادگیری مهارت‌های زندگی اجتماعی، محیط اجتماعی و ارتباطات فردی...
۰/۴۵۴	۱/۰۰۰	حضور بیشتر پلیس در بین مردم

خروجی سوم جدول شماره پنج، با برچسب مجموع مجذورات بارهای عاملی مربوط به مقدار ویژه عوامل استخراجی بدون چرخش است. نوع تحلیل عاملی اکتشافی است و

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)

از پیش فرض روش مؤلفه‌های اصلی استفاده شده است. این خروجی حاوی سه قسمت است. قسمت اول ارزش‌های ویژه مربوط به مقادیر ویژه است و تعیین‌کننده عامل‌هایی است که در تحلیل باقی می‌ماند (عامل‌هایی که دارای مقدار ویژه کمتر از ۱ هستند از تحلیل خارج می‌شوند). عوامل خارج شده از تحلیل عواملی هستند که حضور آنها باعث تبیین بیشتر واریانس نمی‌شود.

قسمت دو با برچسب مجموع مجذورات بارهای عاملی اولیه مربوط به مقدار ویژه عوامل استخراجی بدون چرخش است و قسمت سوم با برچسب مجموع مجذورات بارهای عاملی چرخش یافته نشان‌دهنده مقدار ویژه عوامل استخراجی با چرخش است. که عامل‌های ۱ تا ۶ دارای مقدار ویژه بزرگ‌تر از ۱ هستند و در تحلیل باقی می‌مانند. این ۶ عامل تقریباً ۵۶/۸۱۶ درصد از تغییرپذیری (واریانس) متغیرها را توضیح می‌دهد.

جدول شماره (۵): مجموع واریانس‌ها

مؤلفه‌ها	ارزش‌های ویژه		مجموع مجذورات ارزش‌های ویژه اولیه			مجموع مجذورات ارزش‌های ویژه چرخش یافته		
	کل	درصد واریانس	کل	درصد واریانس تراکمی	کل	درصد واریانس تراکمی	درصد واریانس تراکمی	
۱	۶/۱۵۹	۲۷/۹۹۳	۶/۱۵۹	۲۷/۹۹۳	۲/۴۲۰	۱۱/۰۰۰	۱۱/۰۰۰	
۲	۱/۶۹۹	۷/۷۲۱	۷/۷۲۱	۳۵/۷۱۵	۲/۳۳۴	۱۰/۶۰۸	۲۱/۶۰۸	
۳	۱/۳۴۰	۶/۰۹۳	۶/۰۹۳	۴۱/۸۰۸	۲/۲۹۱	۱۰/۴۱۳	۳۲/۰۲۰	
۴	۱/۱۸۵	۵/۳۸۸	۵/۳۸۸	۴۷/۱۹۶	۲/۲۶۲	۱۰/۲۸۳	۴۲/۳۰۳	
۵	۱/۰۶۷	۴/۸۴۹	۴/۸۴۹	۵۲/۰۴۴	۱/۶۹۷	۷/۷۱۶	۵۰/۰۱۹	
۶	۱/۰۵۰	۴/۷۷۱	۴/۷۷۱	۵۶/۸۱۶	۱/۴۹۵	۶/۷۹۶	۶۵/۸۱۶	
۷	۰/۹۳۴	۴/۲۴۸						
۸	۰/۸۶۸	۳/۹۴۶						
۹	۰/۸۱۴	۳/۷۰۲						
۱۰	۰/۷۵۵	۳/۴۳۴						
۱۱	۰/۷۰۰	۳/۱۸۴						
۱۲	۰/۶۳۴	۲/۸۸۲						
۱۳	۰/۶۲۶	۲/۸۴۳						
۱۴	۰/۵۷۶	۲/۶۱۸						
۱۵	۰/۵۵۷	۲/۵۳۳						

مجموع مجذورات ارزش‌های ویژه چرخش یافته		مجموع مجذورات ارزش‌های ویژه اولیه		ارزش‌های ویژه		مؤلفه‌ها
درصد واریانس تراکمی	درصد واریانس	درصد واریانس تراکمی	درصد واریانس	درصد واریانس تراکمی	درصد واریانس	
				۸۸/۴۸۸	۲/۲۸۴	۰/۵۰۳ ۱۶
				۹۰/۶۷۱	۲/۱۸۳	۰/۴۸۰ ۱۷
				۹۲/۸۰۰	۲/۱۲۹	۰/۴۶۸ ۱۸
				۹۴/۸۶۷	۲/۰۶۷	۰/۴۵۵ ۱۹
				۹۶/۷۰۳	۱/۸۳۶	۰/۴۰۴ ۲۰
				۹۸/۴۶۵	۱/۷۶۲	۰/۳۸۸ ۲۱
				۱۰۰/۰۰۰	۱/۵۳۵	۰/۳۳۸ ۲۲

خروجی چهارم، جدول شماره شش. در تحلیل عاملی به ماتریس عوامل دوران یافته اختصاص دارد که باید مبنای نامگذاری عوامل قرار گیرد در این جدول، هر متغیر معمولاً در یک عامل بار می‌شود. اما ممکن است که بعضی از متغیرها، بار عاملی در دو عامل داشته باشند.

جدول شماره (۶): ماتریس عوامل چرخش یافته، تحلیل عاملی

گویه‌ها	مؤلفه‌ها					
	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۴۱۷	۰/۶۷۰	۰/۰۷۶	۰/۱۶۹	۰/۰۹۷	۰/۰۶۴	۰/۳۰۲
۴۱۱	۰/۶۰۱	۰/۲۷۱	۰/۱۸۷	۰/۱۹۳	۰/۱۷۳	-۰/۲۰۲
۴۱۳	۰/۵۶۴	۰/۰۸۰	۰/۰۳۱	۰/۳۴۲	۰/۲۰۲	۰/۱۱۲
۴۱۵	۰/۵۵۶	۰/۰۸۲	۰/۳۷۹	۰/۱۹۴	۰/۲۳۶	-۰/۰۰۶
۴۱۸	۰/۵۴۵	۰/۰۸۱	۰/۲۷۳	۰/۱۰۷	-۰/۱۱۷	۰/۱۷۶
۴۴	۰/۰۷۵	۰/۱۸۰	۰/۰۰۶	۰/۰۲۳	۰/۰۵۲	-۰/۰۶۸
۴۶	۰/۳۴۳	۰/۶۵۰	۰/۰۰۷	۰/۲۰۰	۰/۱۷۹	-۰/۱۸۵
۴۵	-۰/۰۹۹	۰/۵۵۶	۰/۳۰۷	۰/۱۴۵	۰/۱۳۴	۰/۳۲۵
۴۹	۰/۲۸۴	۰/۵۱۰	۰/۳۳۹	۰/۰۳۳	۰/۰۳۸	۰/۱۱۰
۴۷	۰/۱۶۱	۰/۴۹۳	۰/۳۳۷	۰/۱۰۱	۰/۰۸۷	۰/۴۰۶
۴۱۴	۰/۲۷۲	۰/۱۰۷	۰/۶۹۱	-۰/۰۰۱	۰/۲۵۷	-۰/۰۲۷
۴۱۲	۰/۲۱۵	۰/۱۸۹	۰/۶۸۵	۰/۱۷۱	-۰/۰۶۷	۰/۰۵۷
۴۱۶	۰/۱۴۵	۰/۰۵۱	۰/۵۹۲	۰/۳۲۲	۰/۱۹۰	-۰/۰۷۹

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)

مؤلفه‌ها						گویه‌ها
۶	۵	۴	۳	۲	۱	
۰/۲۲۹	-۰/۱۰۲	۰/۳۵۵	۰/۴۷۰	۰/۰۹۳	۰/۰۷۲	۴۲۴
-۰/۰۵۰	۰/۰۱۶	۰/۷۲۲	۰/۰۸۵	۰/۱۲۵	۰/۱۳۵	۴۲۲
-۰/۰۰۹	۰/۱۲۸	۰/۶۶۶	۰/۲۳۱	۰/۰۱۵	۰/۳۷۴	۴۲۰
۰/۲۸۶	۰/۰۳۵	۰/۶۵۱	۰/۲۳۱	۰/۰۵۲	۰/۰۸۹	۴۱۰
۰/۲۳۴	-۰/۱۱۱	۰/۴۷۸	۰/۰۳۹	۰/۲۹۱	۰/۳۴۹	۴۲۳
-۰/۱۱۴	۰/۷۷۹	۰/۱۱۳	۰/۰۷۳	۰/۲۰۱	۰/۰۹۲	۴۲
۰/۴۰۱	۰/۶۹۵	-۰/۱۲۸	۰/۰۶۹	-۰/۰۲۱	۰/۰۹۲	۴۱
۰/۳۳۶	۰/۴۸۹	۰/۲۲۹	۰/۱۹۹	۰/۳۹۵	-۰/۰۹۸	۴۳
۰/۷۱۳	۰/۱۲۶	۰/۱۳۹	-۰/۰۴۱	۰/۰۱۴	۰/۲۲۱	۴۲۵

خروجی پنجم، پس از دوران عامل‌ها، محقق باید از طریق انتساب متغیرها به عامل‌ها، به استنتاج مفهومی پردازد؛ بدین معنی که باید برای هر یک از مجموعه متغیرهایی که به یک عامل تعلق گرفته‌اند، مفهومی عام تعیین کرد تا بتوان به تفسیر آنها پرداخت. از طریق همین فرایند است که محقق با استفاده از تحلیل عاملی، تعداد زیادی متغیر را در چند عامل خلاصه کرده و نام عمومی برای آنان تعیین می‌کند تا بتواند به معرفی مهم‌ترین عوامل و تلخیص داده‌ها که از اهداف اساسی این تکنیک آماری است دست یابد. نام‌گذاری عامل‌های این پژوهش در جدول شماره هفت آمده است.

عامل اول

- رسیدگی پلیس به گزارش در مورد اتومبیل فرسوده و رها شده در گوشه خیابان، چراغ‌های شکسته خیابان، پرسه زدن در خیابان، خراب‌کاری و تكدی‌گری؛
- حضور مشهود پلیس در جامعه و محلات؛
- ارجاع افراد و خانواده‌های در معرض خطر به نهادهای مناسب مانند مسکن، ترک اعتیاد توسط پلیس همکاری پلیس و مددکار اجتماعی؛
- فراهم آوردن فرصت لازم برای مشارکت عموم مردم در تعیین اولویت‌های کاری پلیس.

عامل دوم

- تولید و نمایش فیلم‌ها و انیمیشن‌های پلیسی؛

- برگزاری نمایشگاه‌های عمومی و خصوصی برای آگاه‌سازی و تعامل با جامعه؛
- آموزش‌های مورد نیاز در خصوص پیش‌گیری اجتماعی رفتارهای پرخطر در حفاظت از خود به جوانان و دانش‌آموزان توسط پلیس؛
- برگزاری همایش و نشست‌های علمی پلیس با نخبگان و مراکز دانشگاهی؛
- نظرسنجی از مردم در خصوص عملکرد پلیس.

عامل سوم

- استفاده پلیس از راهبردهای آموزش و آگاه‌سازی عمومی برای رواج فرهنگ قانون‌مداری و انعطاف در عین احترام به هویت‌های فرهنگی؛
- اطلاع‌رسانی پلیس در مورد شیوه‌های اجتناب از بزه‌دیدگی؛
- ایجاد بخش حمایت از خانواده در پلیس با هدف بهبود ارائه خدمات به قربانیان و خشونت‌های خانوادگی؛
- توجه پلیس به ریشه‌های جرم و عوامل محیطی مساعدکننده ارتکاب جرم.

عامل چهارم

- آگاه‌سازی عمومی و تبلیغات رسانه‌ای پلیس درباره آمار جرم و پیش‌گیری از جرم؛
- تشکیل واحد مردم^۵ پلیس و فعال شدن این واحد در پیش‌گیری از جرم؛
- تأکید جدی بر یادگیری مهارت‌های زندگی اجتماعی، محیط اجتماعی و ارتباطات فردی از سوی شهروندان؛
- حضور بیشتر پلیس در بین مردم.

عامل پنجم

- مصاحبه مطبوعاتی و رسانه‌ای فرماندهان پلیس؛
- اطلاع‌رسانی به موقع وقایع و حوادث مهم جنایی از طرف پلیس؛
- ارائه آخرین اخبار اطلاعات انتظامی و اجتماعی مورد نیاز جامعه با راه‌اندازی سایت.

عامل ششم

به کارگیری اقشار و گروه‌های مردمی برای حفظ نظم و امنیت مانند نگهبان محله، پارکبان.

جدول شماره (۷): نام‌گذاری عامل‌ها

شماره عامل	نام عوامل	درصد کل واریانس عامل‌ها	درصد تجمعی واریانس‌ها
۱	پلیس محله	۱۱	۱۱
۲	علمی ° آموزشی	۱۰/۶۰۸	۲۱/۶۰۸
۳	پلیس پیش‌گیرنده	۱۰/۴۱۳	۳۲/۰۲۰
۴	مردم ° پلیس	۱۰/۲۸۳	۴۲/۳۰۳
۵	پلیس اطلاع‌رسان	۷/۷۱۶	۵۰/۰۱۹
۶	همیاران پلیس	۶/۷۹۶	۵۶/۸۱۶

نتیجه‌گیری

در سال‌های اخیر روند سریع و شتابان شهرنشینی و افزایش نامتقارن جمعیت شهرها نسبت به روستاها در کشورمان، مصائب و معضلاتی را با خود به همراه داشته است؛ از جمله این معضلات، افزایش بزه‌های اجتماعی است. بزه‌کاری پدیده‌ای اجتماعی-انسانی است که همه جوامع بشری از دیرباز با آن مواجه بوده‌اند. کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نبوده و بزه‌کاری در آن، همچون سایر کشورها از معضلات مهم اجتماعی است. بزه‌کاری به خصوص در قرن اخیر و به دنبال تحول پدیده‌های سنتی و ظهور مؤلفه‌های جدید در زیست انسانی، روند رو به رشدی را دنبال کرده است. به گفته اندیشمندان، بزه‌های اجتماعی از هر نوعی، علاوه بر ایجاد حس ناامنی در جامعه باعث ایجاد لطمات سنگین روحی، جسمی و مالی بر دوش شهروندان می‌شود؛ بنابراین این پژوهش در پی پاسخ‌گویی به اولویت‌بندی الزامات پلیس جامعه‌محور شهر خرم‌آباد است.

نتایج نشان داد که گویه اول با عنوان پلیس محله‌محور نام‌گذاری می‌شود؛ بدین صورت که پلیس هر محله، محلات را بازرسی می‌کند و عوامل جرم‌زا را خنثی و پاک می‌کند و مانع از تشکیل محیط مستعد جرم می‌شود، مانند جمع کردن اتومبیل‌های فرسوده، گزارش ساختمان‌های متروکه و فضای نامناسب محله، مانع از تکدگری و جرم‌های خیابانی می‌شود، و به صورت مشهود در محله حضور دارد و نسبت به اهالی محل شناخت حاصل می‌کند. پلیس محله خانواده‌های در معرض خطر را شناسایی می‌کند و در

اسرع وقت فرصت مناسب برای ارجاع افراد و خانواده‌ها را به نهادهای مناسب فراهم می‌کند. سبب همکاری با مددکاران اجتماعی در سطح محله می‌شود و فرصت مناسب برای مشارکت عمومی در پیش‌گیری از جرم در سطح محله را به‌وجود می‌آورد.

گونه دوم به عنوان پلیس علمی^۵ آموزشی نام‌گذاری شده است؛ بدین گونه که پلیس با تولید و نمایش فیلم‌ها و انیمیشن‌ها روش‌های جلوگیری از جرم را به شهروندان آموزش می‌دهد، با برگزاری نمایشگاه‌های عمومی روش‌های مقابله با جرم را آموزش می‌دهد، با برگزاری همایش‌ها به بررسی جرم‌ها و نحوه پیش‌گیری از آن می‌پردازد، با نظر سنجی از مردم به‌گونه‌ای از پایین به بالا برای افزایش ضریب امنیت برنامه‌ریزی می‌کند.

گونه سوم به‌عنوان پلیس پیش‌گیرنده معرفی شده است؛ بدین صورت که با توجه به هویت فرهنگی شهر خرم‌آباد، به رواج فرهنگ قانون‌مداری می‌پردازد. اطلاع‌رسانی در مورد انواع بزه با توجه به شرایط زمانی مانند بزه در دنیای مجازی، ایجاد بخش حمایت از خانواده برای پیش‌گیری از پرورش بزه‌کاران و کاوش در علل به‌وجود آورنده جرم و خنثی‌سازی آن مانند خنثی‌سازی کانون‌های جرم‌خیز شهری انجام می‌شود.

گونه چهارم به‌عنوان پلیس جامعه‌محور^۶ مردم، نام‌گذاری شده؛ بدین گونه که پلیس با تبلیغات رسانه‌ای درباره آمار جرم و عملکرد پلیس جامعه‌محور مردم را تشویق به همکاری می‌کند، با تشکیل واحد مردم^۷ پلیس ضریب امنیت و مشارکت در آموزش مهارت‌های زندگی به مردم و حضور فعال در بین مردم و با مردم بودن افزایش می‌یابد.

گونه پنجم به‌عنوان پلیس اطلاع‌رسان نام‌گذاری شده است؛ بدین گونه که با مصاحبه مطبوعاتی، اطلاع‌رسانی به موقع و مناسب و ارائه آخرین اخبار، مردم را از وقایع مطلع می‌کند.

گونه ششم به‌عنوان همیاران پلیس معرفی شده است؛ یعنی به‌کارگیری مردم به‌عنوان پلیس در سطح شهر.

نتایج حاکی از آن است که پلیس محله به‌عنوان اولویت اول در تشکیل پلیس جامعه‌محور شهر خرم‌آباد است؛ بنابراین متغیرهای این شاخصه (پلیس محله) باید در رأس پلیس جامعه‌محور شهر خرم‌آباد قرار بگیرد تا امنیت و احساس امنیت شهروندان

پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)

خرم‌آباد را افزایش دهد و ۵ شاخصه دیگر در اولویت‌های بعدی قرار می‌گیرند؛ بنابراین برای ۶ شاخصه ارائه شده پیشنهادهایی ارائه شده است:

۱. وجود شورایی به ریاست کلانتری و با شرکت کلیه معتمدین محل، امامان جماعت، رؤسای اصناف و کارخانه‌ها و رؤسای مجتمع‌های مسکونی در محله‌های شهر خرم‌آباد باعث انسجام لازم در پیش‌گیری انتظامی می‌شود؛
۲. استقرار گشت‌های پیاده در مناطق مسکونی، پارک‌ها و مناطق تجاری شهر که به صورت موتوری و با استفاده از دوچرخه و پیاده فعالیت کنند؛
۳. ضرورت شناخت ویژگی‌های فرهنگی بومی و محلی در خرم‌آباد و برخورد متناسب با آن توسط پلیس جامعه‌محور؛
۴. کمک به شکل‌گیری و ارتقای مشارکت‌های پیش‌گیری از جرم، همانگونه که در رهنمودهای سازمان ملل متحد مورد تأکید قرار گرفته است، یکی از اصول کلیدی پیش‌گیری از جرم استفاده از راهبردهایی است که بر مبنای ایجاد همکاری و مشارکت بین مؤسسات دولتی و وزارتخانه‌ها، سازمان‌های عمومی و غیر دولتی، بخش بازرگانی و جامعه مدنی است؛ در نتیجه همکاری پلیس جامعه‌محور شهر خرم‌آباد با مؤسسات و سازمان‌ها ضروری است؛
۵. افزایش درک و اعتماد بین پلیس و مردم و حاکم بودن روحیه احترام متقابل با ارتباط بیشتر در سطوح خردتر شهر مانند محله‌ها؛
۶. رویکرد جامعه‌محوری پلیس مستلزم تعهد نسبت به ارزش‌ها و اعلام نظرهای ضروری از طرف شهروندان در خط مشی‌ها و اولویت‌های پلیس است. از شهروندان جوامع آزاد و دموکراتیک انتظار می‌رود که بگویند چگونه بر آن‌ها حکوت کنند و از مردم نظر سنجی کنند؛
۷. ایجاد و ارتقای فرهنگ احساس مسئولیت در شهروندان در ارتباط با نظم و امنیت عمومی از طریق رسانه‌های جمعی و آموزش همگانی؛
۸. شناخت خانواده‌هایی که رفتار نامطلوبی با فرزندان خود دارند، می‌تواند به پیش‌گیری از بروز بزه‌کاری بسیار کمک کند. با این کار می‌توان آمار مناسب

- پیرامون بسیاری از آسیب‌های اجتماعی بالقوه به‌دست آورد و از بروز بحرانی آنها پیش‌گیری کرد؛
۹. ایجاد یک مدیریت یکپارچه، کارآمد، مشارکتی و پاسخ‌گو که از همه امکانات و ابتکارها برای جلب فرصت‌ها، دور کردن تهدیدها و تأمین امنیت استفاده کند؛
۱۰. به منظور حضور پررنگ‌تر نیروهای امنیتی در منطقه اسکان غیر رسمی شهر خرم‌آباد، ضرورت دارد واحدهای انتظامی در موقعیت‌های مناسب مکان‌یابی شوند و برخی تسهیلات و تجهیزات شهری همچون، نورپردازی مناسب معابر و خیابان‌ها و حصارکشی ساختمان‌های متروکه انجام گیرد؛
۱۱. مستندسازی آسیب‌های اجتماعی با موضوعاتی مانند کودکان خیابانی، دختران فراری و تکدی‌گری در شهر خرم‌آباد؛
۱۲. سازمان‌ها و مراکز فرهنگی، علمی و آموزشی: وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم تحقیقات و فناوری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تبلیغات اسلامی، بسیج دانش‌آموزی سازمان‌ها و مراکز امدادی و خدماتی: جمعیت هلال احمر، سازمان پزشکی و قانونی سازمان‌ها و مراکز حمایتی و خدماتی: بهزیستی، بنیاد شهید؛
۱۳. پشتیبانی از فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی در قالب مشاوره و کارشناسی و در اختیار گذاشتن مکان، خودرو، سلاح و مهمات و تجهیزات پلیسی در اختیار آنها؛
۱۴. تبلیغات پلیس جامعه‌محور با استفاده از هنرمندان استان در شبکه افلاک و برجسته نشان دادن سهم مشارکت مردم در بالا بردن امنیت؛
۱۵. ارائه نمونه‌ها و آمارهای جرم و جنایت در استان و خرم‌آباد برای تلطیف فضای پیش‌گیر از ذهنیت افراطی در مورد آمار جرم در کشور؛
۱۶. آموزش و پرورش از طریق طرح همیار پلیس برای ارتقای نظم و امنیت با پلیس همکاری کند و آموزش و پرورش می‌تواند از طریق تدوین درس در کتب درسی جامعه‌پذیری، فرهنگ مشارکت در جامعه را افزایش دهد؛

- پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)
۱۷. وسایل ارتباط جمعی به خصوص صدا و سیما به عنوان یکی از مهم‌ترین نهادهای فرهنگی جامعه نقش به‌سزایی در همراهی پلیس و ارتقای امنیت جامعه خواهند داشت؛
۱۸. تدوین کتابچه آشنایی مردم با رویکرد پلیس جامعه‌محور.

منابع

- اخوان کاظمی، بهرام (۱۳۸۶). امنیت و ابعاد آن در قرآن. فصلنامه مطالعات اسلامی، شماره ۷۵.
- بیات، بهرام (۱۳۸۷). پیش‌گیری از جرم با تکیه بر رویکرد اجتماع محور. معاونت اجتماعی ناجا.
- بیات، بهرام (۱۳۸۸). بررسی عوامل مؤثر بر احساس امنیت شهروندان تهرانی با تأکید بر رسانه‌های جمعی، عملکرد پلیس و بروز جرایم. فصلنامه علمی پژوهشی انتظام اجتماعی، سال اول، شماره اول.
- پورموزن، علی محمد (۱۳۸۹). بررسی رابطه نقش اجتماعی پلیس و احساس امنیت خانواده (مورد مطالعه: شمال تهران). فصلنامه نظم و امنیت اجتماعی، شماره ۳.
- تاجران، عزیز الله؛ حسن کلاکی (۱۳۸۸). بررسی تأثیر عملکرد پلیس بر احساس امنیت شهروندان تهرانی. فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی، شماره چهار.
- ترابی، یوسف؛ آیت‌گودرزی (۱۳۸۳). ارزش‌ها و امنیت اجتماعی. فصلنامه دانش انتظامی، شماره ۲.
- ترویباونویچ، رابرت؛ بانی باکوروکس (۱۳۸۳). پلیس جامعه‌محور. ترجمه شده در مرکز تحقیقات کاربردی طرح و برنامه‌ریزی ناجا، تهران: انتشارات فرات.
- سام آرا، عزت‌الله (۱۳۸۸). بررسی رابطه سلامت اجتماعی و امنیت اجتماعی با تأکید بر رهیافت پلیس جامعه‌محور. فصلنامه علمی پژوهشی انتظام اجتماعی، سال اول، شماره اول.
- عبدی، توحید؛ شرافتی‌پور، جعفر، سجادی، سید غلامرضا (۱۳۸۸). تأثیر عملکرد پلیس اجراییات در افزایش احساس امنیت شهروندان مراجعه‌کننده به بوستان‌های تهران، مطالعات مدیریت انتظامی، شماره ۴.
- علی نژاد، منوچهر (۱۳۸۸). سرمایه اجتماعی و پیوند آن با پلیس جامعه‌محور. دو ماهنامه انسانی پلیس، سال ششم، شماره ۲۷.
- فلیسنر، دن، اف هنزل من؛ تراویس، جرمی (۱۳۸۳). پیش‌گیری از وقوع جرم از طریق طراحی محیطی و اداره امور پلیسی جامعه‌گرا. سال ششم، شماره اول.
- قهرمانی، علی اکبر؛ ابطحی، حسین (۱۳۸۸). طراحی الگوی مدیریت پلیس جامعه‌محور در جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی، سال پنجم، شماره اول.
- لشنی پارسا، روح... (۱۳۸۷). تضمین امنیت اجتماعی پایدار. دو ماهنامه توسعه انسانی پلیس، سال پنجم، شماره ۲۱.

- پژوهشنامه جغرافیای انتظامی (سال سوم، شماره دوازدهم، زمستان ۱۳۹۴)
- موسوی، میرنجف؛ حکمت نیا، حسن؛ احمدی درینی، حمیدرضا (۱۳۸۷). شهرنشینی و امنیت، بررسی میزان و عوامل مؤثر بر احساس امنیت شهروندان (مطالعه موردی: شهر مراغه)، پیک نور، شماره ۳.
 - میس، اودین؛ اورتمایر، پی جی (۱۳۸۵). رهبری، اصول اخلاقی و امور پلیس (چالش‌های پیش روی پلیس در قرن بیست و یکم). ترجمه حسین شاکر، تهران: انتشارات سازمان تحقیقات و مطالعات ناجا.
 - وروایی، اکبر؛ بهربر، سروش (۱۳۸۸). اثربخشی الگوهای پلیس سنتی و نوین در پیش‌گیری از جرم. فصلنامه علمی پژوهشی انتظام اجتماعی، سال اول، شماره اول.
 - وفادار، حسین (۱۳۸۹). توسعه سازمانی ناجا راهبردی برای تحقق پلیس جامعه‌گرا. فصلنامه توسعه، سال پنجم، شماره ۱۸.
 - همتی، رضا (۱۳۸۶). پلیس جامعه‌محور و نقش آن در کاهش احساس ناامنی، فصلنامه دانش انتظامی، سال نهم، شماره سوم.
 - هس، کارن ام؛ میلر، لیندا (۱۳۸۲). پلیس در اجتماع، راهبردهایی برای قرن بیست و یکم. (جلد اول)، ترجمه رضا کلهر، دانشگاه علوم انتظامی ناجا، معاونت پژوهشی اداره چاپ و نشر.
 - Adams, R.E. Rohe, W, M. Arcuryc, T.A(۲۰۰۵). Awareness of community oriented policing and neighborhood perceptions in five small to midsize cities Journal of criminal justice Vol۳۳.
 - Bayley, D.M(۱۹۸۹). community policing in Australia, in eds D. chappell & p. Wilson.(eds). Australian policing: contemporary .Butterworths, Sydney.
 - Ferguson, Kritstin M. & Chales H. Mindel (۲۰۰۷). Modeling fear of crime in Dallas neighborhoods: A test of social capital Theory ,Crime & Delinquency, volume ۵۳.
 - Mastrofski,s(۱۹۹۳). Varieties of community policing, American journal of police,vol۱۲,N۳.
 - Roh, S. H & Oliver, W.M(۲۰۰۵). Effects of community policing upon fear of crime: understanding the causal linkage. Policing. Vol ۲۸, N ۴.
 - Wong, k. c(۲۰۰۰). Community policing in comparative context: P.R.C. VS.U.S.A. Retrieved.